

Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji

Warszawa, dn. 05.01.2011 r.
KIGEiT/1315/01/2011

**Ministerstwo Infrastruktury
Departament Techniki
ul. Chałubińskiego 4/6
00-928 Warszawa**

Stanowisko KIGEiT w zakresie w sprawie projektu rozporządzenia Ministra Infrastruktury zmieniającego Rozporządzenie z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

KIGEiT z zadowoleniem przyjął inicjatywę Ministerstwa Infrastruktury dotyczące prac nad stosownym Rozporządzeniem dotyczącym warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie w zakresie stwarzania warunków do rozwoju dostępu do Internetu.

KIGEiT wielokrotnie wskazywał na istotną potrzebę zmiany stosownego Rozporządzenia ze względu na konieczność zapewnienia użytkownikom końcowym dostępu do infrastruktury telekomunikacyjnej pozwalającej na dostęp do usług oferowanych za pomocą szerokopasmowego dostępu do Internetu. KIGEiT wielokrotnie podkreślił, iż wykluczenie cyfrowe powoduje znaczne negatywne skutki społeczne, zaś przedmiotowe Rozporządzenie jest jednym z kroków mających na celu eliminację tego zjawiska.

Jednakże KIGEiT wskazuje, iż w ramach prac roboczych nad Rozporządzeniem należałoby zweryfikować postanowienia projektu zmian do przedmiotowego Rozporządzenia w następującym zakresie:

1. Neutralność technologiczna

Art. 30 ust. 6 Ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych stanowi:

„W celu zapewnienia świadczenia użytkownikom usług telefonicznych, usługi transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do Internetu oraz usług rozprowadzania cyfrowych programów radiowych i telewizyjnych w wysokiej rozdzielczości przez różnych dostawców usług, budynek powinien być wyposażony, zgodnie z przepisami w sprawie warunków techniczno-budowlanych wydanych na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane, w instalację telekomunikacyjną umożliwiającą przyłączenie do publicznych sieci

telekomunikacyjnych wykorzystywanych do świadczenia tych usług, przy zachowaniu zasady neutralności technologicznej”.

Przepis ustawy wyraźnie wskazuje, że jego realizacja ma następować z zachowaniem zasady neutralności technologicznej. Respektowanie zasady neutralności technologicznej polega na tym, że ustawodawca nie powinien a priori faworyzować żadnej konkretnej technologii oraz ograniczać możliwości technologicznego wyboru. Tylko takie podejście może przyczynić się do wyboru najbardziej optymalnych dla realizacji celu technologii (z uwzględnieniem przyszłych trendów w tym zakresie), a w konsekwencji spadku cen nowoczesnych usług łączności elektronicznej oraz ich upowszechnienia w Polskim społeczeństwie.

Zgodnie z Europejską Agendą Cyfrową, w celu osiągnięcia ambitnych celów w niej określonych, **należy opracować kompleksową politykę opartą o szereg technologii**, która będzie się skupiać na dwóch równoważnych celach: (i) na zagwarantowaniu powszechnego dostępu szerokopasmowego (stacjonarnego i bezprzewodowego) o szybkości stopniowo wzrastającej do 30 Mb/s i większej oraz (ii) na wspieraniu stopniowego upowszechniania sieci dostępu nowej generacji na znacznej części terytorium UE, które umożliwią korzystanie z bardzo szybkich połączeń o przepustowości przekraczającej 100 Mb/s.

Na dzień dzisiejszy realizacja tego celu może następować w oparciu o różne technologie (w tym technologie bezprzewodowe).

Tymczasem przedstawiony do konsultacji projekt zmiany Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z dnia 15 czerwca 2002 r.) wprowadza zapis, iż instalacje telekomunikacyjne, w które mają być wyposażone budynki, to instalacje światłowodowe.

W naszej ocenie sformułowanie, iż obowiązek polega na wyposażaniu budynków w łącza światłowodowe będzie niezgodny z zasadą neutralności technologicznej a ponadto wiąże się z wieloma negatywnymi efektami, w szczególności:

- Może nie przyczynić się do realizacji celu określonego w ustawie, tj. zapewnienia świadczenia użytkownikom usług telefonicznych, usług transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do Internetu oraz usług rozprowadzania cyfrowych programów radiowych i telewizyjnych w wysokiej rozdzielczości.
- Może przyczynić się do ograniczenia konkurencji na rynku dostawców technologii oraz ograniczać innowacyjność w tym zakresie.
- Ograniczać innowacyjność i zrównoważony rozwój różnych technologii.
- Może zakłócać konkurencję a w konsekwencji ograniczać możliwości użytkowników końcowych w zakresie wyboru zarówno pod względem jakości jak i ceny (poprzez uprzywilejowanie przedsiębiorców telekomunikacyjnych świadczących usługi w oparciu o technologię światłowodową).
- Wpływać negatywnie na koszty świadczonych usług w oparciu o inne technologie.
- Prowadzić do zwiększenia kosztów budowy budynków.

Koszt budowy wewnątrz-budynkowej instalacji światłowodowej jest wyższy niż innych instalacji, np. miedzianych czy bezprzewodowych. W wielu przypadkach może on być w przeliczeniu na użytkownika bardzo wysoki, nieuzasadniony i całkowicie zbędny. Właściciele takiego budynku mogą bowiem mieć dostęp do tych nowoczesnych usług poprzez kombinację różnych dostępnych technologii i to niekoniecznie przewodowych (usługi telewizyjne – cyfrowa telewizja satelitarna DVB-S, a w przyszłości także cyfrowa telewizja naziemna DVB-T; usługi telefoniczne - telefon komórkowy, stacjonarny; szerokopasmowy dostęp do Internetu – technologie bezprzewodowe takie jak: WiMAX, CDMA, HSPA+). Może on kupić poszczególne usługi od kilku przedsiębiorców lub od jednego. Jeśli zostaną przyjęte przepisy faworyzujące technologię światłowodową powstanie obowiązek wyposażania budynku w instalację wybudowaną o tą technologię, niezależnie czy na danym obszarze będzie jakikolwiek operator, który posiada sieć wybudowaną w oparciu o technologię światłowodową i niezależnie czy świadczy usługi, o których mowa w ustawie. A zatem, nawet jeśli budynek zostanie wyposażony w instalację wykonaną w oparciu o technologię światłowodową, to nie jest pewne, że jego mieszkańcy będą mogli zostać przyłączeni do sieci pracującej w technologii światłowodowej. Możliwe jest wprawdzie przyłączenie światłowodowej instalacji budynkowej np. do sieci miedzianej, ale wymaga to zastosowania kosztownych urządzeń, co może zwiększyć koszty świadczenia takich usług. Możliwości instalacji, w którą wyposażony jest budynek mogą nie zostać wówczas w pełni wykorzystane. Może więc zaistnieć taka sytuacja, w której aby użytkownik mógł korzystać z usług, o których mowa w ustawie, oprócz infrastruktury światłowodowej, budynek będzie musiał być wyposażony w kolejną instalację. W takim przypadku koszty budowy instalacji światłowodowej, która będzie wymagana poprzez regulacje będą w jaskrawy sposób kosztami nieuzasadnionymi.

Z kolei, w niektórych miejscach wybór użytkownika w zakresie usług i dostawców tych usług, poprzez budowę instalacji światłowodowej, zostanie ograniczony. Budowanie instalacji i świadczenie usług w innej technologii może być bowiem nieopłacalne, ponieważ będzie ono obciążało koszty usług świadczonych przez dostawców usług świadczonych w oparciu o alternatywne technologie (podczas gdy koszty budowy infrastruktury światłowodowej w budynkach będą pokryte przez ich właścicieli i nie będą musiały być pokrywane w kosztach usług świadczonych na bazie tej infrastruktury). Może to więc w konsekwencji prowadzić do zniekształcania konkurencji.

Co więcej, ograniczenie w § 192 ust. 1 definicji „instalacji telekomunikacyjnej” do instalacji światłowodowej spowoduje, że inne technologie telekomunikacyjne (np. miedziana) nie będą mogły być w ogóle uznane za „instalację telekomunikacyjną” w rozumieniu rozporządzenia o warunkach technicznych budynków, co może utrudnić wyposażanie budynków w takie instalacje, a także wpłynąć na sposób wykładni ustawy – Prawo budowlane, w której również jest mowa o „instalacji telekomunikacyjnej”.

W związku z powyższym w naszej ocenie Rozporządzenie nie powinno określać konkretnej technologii, a jedynie implementować zapisy Ustawy zawierającej upoważnienie do jej wydania, poprzez funkcjonalne określenie realizacji celu. Dlatego też należałoby dopuścić alternatywne rozwiązania technologiczne zapewniające realizację celu, o którym mowa w art. 33 ust. 6 Ustawy, bowiem w odniesieniu do innych technologii ograniczenie się do wymogu, by w kanalizacji kablowej istniały wolne zasoby na dodatkową instalację telekomunikacyjną nie jest wystarczające, zwłaszcza że zgodnie z definicją tą dodatkową instalacją może być tylko instalacja światłowodowa.

2. Zakres budynków objętych obowiązkiem.

W art. 30 ust. 6 Ustawy nałożony został obowiązek wyposażenia w instalację telekomunikacyjną każdego budynku, a nie tylko budynku wymienionego w § 56 rozporządzenia o warunkach technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Konieczne zatem jest dostosowanie do art. 30 ust. 6 ustawy również § 56 rozporządzenia.

3. Uwagi szczegółowe.

A) Technologie radiowe

Przy obecnym brzmieniu Projektu rozporządzenia **nie jest zapewnione równe traktowanie wszystkich podmiotów, w szczególności operatorów sieci bezprzewodowych**, ponieważ, zgodnie z jego brzmieniem, połączenie z instalacją telekomunikacyjną **powinno być usytuowane na najniższych kondygnacjach budynku**. Nie zostało jednak przewidziane zapewnienie połączenia urządzeń systemu radiowego z miejscem zakończenia instalacji radiowej w takim przypadku. Jest to rozwiązanie, które nie zapewnia możliwości połączenia instalacji telekomunikacyjnej z instalacją radiową. Może się okazać, iż operator sieci bezprzewodowej, w takiej sytuacji, nie będzie mógł połączyć swojej instalacji radiowej z instalacją telekomunikacyjną (wewnątrz-budynkową). Projekt rozporządzenia nie przewiduje obowiązku zapewnienia połączenia z publiczną siecią telekomunikacyjną działającą w oparciu o technologię bezprzewodową, a jedynie wskazuje, że jeśli połączenie miałyby miejsce na górnej kondygnacji (co trudno sobie wyobrazić, skoro w ust. 8 wskazane jest, że powinno być usytuowane na najniższych kondygnacjach budynku), to powinno umożliwiać połączenie z urządzeniami systemu radiowego. Przyjęte rozwiązanie nie jest zatem także zgodne z zasadą neutralności technologicznej.

Dlatego Projekt rozporządzenia powinien zostać zmieniony w taki sposób, aby zapewniona została możliwość połączenia instalacji telekomunikacyjnej z siecią telekomunikacyjną, w sposób niedyskryminujący żadnej technologii, zarówno na najniższych jak i najwyższych kondygnacjach budynku (sieci stacjonarne oraz sieci bezprzewodowe). W najprostszy sposób może to zostać spełnione, np. poprzez zapewnienie kabla światłowodowego od punktu przyłączenia urządzeń systemu radiowego z punktem znajdującym się na najniższej kondygnacji budynku, gdzie znajduje się zakończenie instalacji telekomunikacyjnej oraz zapewnienie odpowiedniej infrastruktury dla połączenia z urządzeniami systemu radiowego. W celu zapewnienia skutecznej konkurencji takie połączenie za pomocą kabla światłowodowego powinno zawierać 10 włókien światłowodowych, co zapewni możliwość skorzystania z niego przez kilku przedsiębiorców.

Proponujemy więc następujące brzmienie przepisu §1 ust. 1 oraz 8:

„1. Instalację telekomunikacyjną w budynkach, o których mowa w §56, stanowią elementy światłowodowej infrastruktury telekomunikacyjnej, w szczególności kanalizacja kablowa dla

mikrokabli światłowodowych, mikrokable światłowodowe, kable i przewody światłowodowe wraz z osprzętem instalacyjnym i urządzeniami telekomunikacyjnymi, począwszy od gniazda abonenckiego do punktów połączenia z publiczną siecią telekomunikacyjną przewodową i bezprzewodową (w szczególności z przelącznicą światłowodową oraz z urządzeniami systemu radiowego).

„8. Połączenie sieci telekomunikacyjnej z instalacją telekomunikacyjną budynku powinno być zapewnione na pierwszej kondygnacji podziemnej lub pierwszej kondygnacji nadziemnej budynku, a także na ostatniej kondygnacji budynku, w sposób umożliwiający połączenie z urządzeniami systemu radiowego:

- 1) w odrębnym pomieszczeniu technicznym zgodnym z warunkami technicznymi określonymi w § 96-98 lub
- 2) szafce telekomunikacyjnej wyposażanej w instalacje i urządzenia elektryczne dostosowane do ich przeznaczenia, zgodnie z wymaganiami Polskich Norm dotyczących tych instalacji i urządzeń.”

Połączenie zakończenia instalacji telekomunikacyjnej znajdującej się na pierwszej kondygnacji podziemnej lub pierwszej kondygnacji nadziemnej budynku z punktem przyłączenia z urządzeniami systemu radiowego znajdującym się na ostatniej kondygnacji budynku powinno zostać zapewnione przez kabel światłowodowy, zawierający co najmniej 10 jednomodowych włókien światłowodowych.

Ideą propozycji PTC jest to, by wewnątrz-budynkowa sieć światłowodowa posiadała dwa punkty dostępu do publicznej sieci telefonicznej. Pierwszy punkt znajdowałby się na dolnej kondygnacji budynku, zaś drugi na ostatniej kondygnacji, w sposób umożliwiający podłączenie urządzeń systemem radiowego. Oba punkt/miejsca y byłyby połączone kablem światłowodowym.

W przypadku nie przyjęcia powyższej propozycji proponujemy wprowadzenie takiej zmiany, która wprawdzie będzie nadal faworyzować publiczne sieci telekomunikacyjne w technologii światłowodowej, ale przynajmniej uniemożliwi blokowanie operatorom sieci bezprzewodowych możliwości połączenia ich sieci (instalacji radiowych) z instalacją wewnątrz-budynkową.

W takim przypadku proponujemy dodanie do §1 ust. 8 kolejnego zdania o następującej treści:

„W celu umożliwienia połączenia zakończenia instalacji telekomunikacyjnej znajdującej się na pierwszej kondygnacji podziemnej lub pierwszej kondygnacji nadziemnej budynku z punktem przyłączenia z urządzeniami systemu radiowego znajdującym się na ostatniej kondygnacji budynku powinna zostać zapewniona infrastruktura telekomunikacyjna niezbędna do tego celu.”

B) Określenie minimalnej przepływności oraz zasada neutralności technologicznej

Proponujemy także wykreślenie w §1 ust. 3 następującego wyrażenia: „o przepływności łączą symetrycznego nie mniejszej niż 100 Mbit/s.

W naszej ocenie wystarczy funkcjonalny opis rozwiązania, chociażby ze względu na fakt, iż mogą powstać wątpliwości interpretacyjne, w przypadku gdy sieć telekomunikacyjna, do której będzie przyłączona instalacja może nie zapewniać takich minimalnych przepływności (np. poprzez przyjęty overbooking). Czy wówczas można będzie powiedzieć, że instalacja umożliwia świadczenie usług

transmisji danych o przepływności łącza nie mniejszej niż 100 Mbit/s? W jaki sposób będą dokonywane pomiary przepływności, która jest przecież miarą natężenia strumienia informacji?

Ponadto KIGEiT wskazuje, iż w przedmiotowym paragrafie wskazana jest zasada neutralności technologicznej. W celu uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych KIGEiT proponuje dodanie ust 3a, który będzie precyzował zasadę neutralności technologicznej

„3a. Zasada neutralności technologicznej jest zachowana, jeżeli jest możliwe przyłączenie do instalacji telekomunikacyjnej w budynku łączy cyfrowych i analogowych, zapewniających dostęp bądź będących częścią składową sieci telekomunikacyjnej wybudowanej w technologii cyfrowej lub analogowej bez konieczności dokonywania dodatkowych inwestycji umożliwiających przyłączenie łączy obu technologii do instalacji telekomunikacyjnej w budynku”.

KIGEiT wskazuje, iż mimo nakazu, które wprowadza projekt przedmiotowego Rozporządzenia, wyposażenia inwestycji budynkowych w łącza światłowodowe o wysokiej przepływności, został rzeczywiście wprowadzony obowiązek realizowania takich inwestycji z poszanowaniem zasady neutralności technologicznej. Rozporządzenie powinno wyjaśniać, jakie wymagania muszą być spełnione, by obowiązek ten został prawidłowo wykonany. Celem regulacji nie powinno być teoretyczne tylko wprowadzenie zasady niedyskryminacji technologicznej, ale rzeczywiste zapewnienie możliwości zastosowania wszystkich dostępnych technologii, z wykorzystaniem których zapewniany jest dostęp do usług telekomunikacyjnych, w celu zapewnienia go także mieszkańcom nowowbudowanego budynku. Brak przesądzenia w Rozporządzeniu, jakie wymogi są w tym zakresie nakładane na inwestorów, w celu zapewnienia różnorodnych usług użytkownikom końcowym spowoduje, że obowiązek zapewnienia neutralności technologicznej będzie realizowany wyłącznie teoretycznie, jako możliwość przyłączenia instalacji budynkowej do każdego rodzaju sieci. Z tym, że wówczas zasada neutralności faktycznie nie będzie zachowana, gdyż przyłączenie instalacji budynkowej do sieci analogowej będzie wymagało poniesienia dodatkowych nakładów umożliwiających konwersję sygnałów: analogowego i cyfrowego, których to nakładów ponieść nie musieliby operatorzy sieci cyfrowych. Konieczne jest zatem uregulowanie przesądające o tym, że zasada neutralności technologicznej jest zachowana wówczas, gdy istnieją jednakowe warunki techniczne i ekonomiczne, przyłączenia instalacji budynkowej zarówno do sieci analogowej, jak i cyfrowej.

C) Doprecyzowanie definicji instalacji telekomunikacyjnej

Niezależnie od podstawowego postulatu, by zapewnić neutralność technologiczną i dopuścić inne technologie telekomunikacyjne zapewniające świadczenie usług wskazanych w art. 30 ust. 6 Ustawy, konieczne jest doprecyzowanie definicji odnoszącej się do instalacji światłowodowej.

powyższy punkt niewystarczająco precyzuje pojęcie „instalacji telekomunikacyjnej” jako integralnej całości. W powyższym punkcie zapisano, iż „instalację telekomunikacyjną” stanowią „elementy” infrastruktury. Moim zdaniem **wskazane byłoby podkreślenie, iż stanowi ona integralną całość (zainstalowaną i połączoną)** od punktu A do punktu B – w tym wypadku do każdego lokalu.

Podkreśliłbym także obowiązek instalowania przełącznicy, gdyż wskazane jest jej zainstalowanie przez inwestora, jest ona trudna do „dolożenia” w późniejszym czasie.

Zgłaszamy także wątpliwość co do stosowania terminu „przewód”. W **praktyce telekomunikacyjnej stosowane są określenia: „włókno światłowodowe” dla pojedynczego połączenia optycznego, oraz „kabel światłowodowy” dla włókna lub włókien zabezpieczonych odpowiednimi powłokami zapewniającymi włóknu odporność mechaniczną.** Tak więc mogą istnieć kable zarówno 1-włóknowe jak i n-włóknowe i tym terminem posługujemy się jako jedynym.

W związku z powyższym – pomijając kwestię dopuszczenia równoważnych technologii – proponujemy by § 192 pkt. 1 miał brzmienie:

Instalację telekomunikacyjną w budynkach, o których mowa w § 56, stanowi zainstalowany i połączony układ okablowania światłowodowego składający się z kabli lub mikrokabli światłowodowych, osprzętu instalacyjnego (w tym w szczególności przełącznicy światłowodowej, kanalizacji kablowej, elementów łączących lub rozgałęziających oraz gniazda abonenckiego), począwszy od punktu połączenia z publiczną siecią telekomunikacyjną przewodową i bezprzewodową (w szczególności z przełącznicą światłowodową oraz z urządzeniami systemu radiowego).

D) Wymagania odnośnie miejsca połączenia instalacji z siecią publiczną

W § 192 ust. 8 projektu jest mowa o pomieszczeniu lub szafce przeznaczonych do połączenia instalacji telekomunikacyjnej do sieci publicznej. W przepisie tym brakuje wymagań, które zapewniałyby wystarczającą ilość miejsca dla podłączenia urządzeń kilku dostawców usług, optymalnie nie mniej niż czterech.

E) Kwestia kanalizacji kablowej

Odnosząc się do wskazania § 1 ust 2 Projektu „Kanalizacja kablowa o której mowa w ust. 1 powinna posiadać wolne zasoby umożliwiające wyposażenie budynku w dodatkową infrastrukturę telekomunikacyjną”. należy wskazać, iż brak jest w Projekcie Rozporządzenia narzędzi do poprawnej weryfikacji istnienia wolnych zasobów lub też określenia czym są „wolne zasoby”. Intencją Ustawodawcy zapewne było istnienie możliwości dopuszczenia innego podmiotu do kanalizacji w celu doprowadzenia łączy. Brak jednoznacznych określeń, kiedy można jednoznacznie wskazać, iż istnieją „wolne zasoby” spowoduje wątpliwości interpretacyjne co może utrudnić rozwój infrastruktury i oferty przez inne podmioty.

Podkreślić należy, że Rozporządzenie pomimo, że jest aktem wykonawczym do ustawy Prawo Budowlane, to jednak wpisuje się w regulację ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, której celem jest wprowadzanie ułatwień procesu inwestycji w infrastrukturę telekomunikacyjną. Akt wykonawczy do ustawy określającej warunki inwestycji budynkowych nie może wprowadzać do obrotu prawnego ograniczeń technologicznych, które ze swej istoty, pomijając

sprzeczność z zasadą neutralności technologicznej, utrudniają, a nie wspomagają proces inwestycyjny. Wprowadzenie tego typu zmian byłoby sprzecznie z zasadami porządku prawnego wynikającymi z ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.

KIGEiT liczy, iż dalsze prace nad przedmiotowym Rozporządzeniem będą prowadzone również w ramach konsultacji środowiska telekomunikacyjnego. KIGEiT deklaruje udział w takich konsultacjach.

Prezes Zarządu

Stefan Kamiński